

ÅWL
Arkitekter

Projekt Hortensia
230525

Projekt Hortensia

Platsbesök

När vi kliver av tåget vid Skogås station är det första som möter oss centrumhuset (med sin typiska 60-talsfasad) (1). Vägen in mot Skogås centrala delar går längs med centrumbyggnadens södra fasad eller genom byggnadens galleria. När vi passerat, visar Skogås kärnplats upp sig. Torget ramar in av Mariakyrkan (2), gallerian och en bostadsbyggnad. Det är områdets mötesplats. Mariakyrkan och det fristående klocktornet berikar torget med sin karaktärsfulla arkitektur. I norr omfamnar kyrkan en grön bergknalle. Vi tar stråket västerut mot Lötparken och passerar då strax kv Hortensia på höger sida. Tomten upplevs som grön med uppväxta träd och annan grönska. Bortom parken ligger den nya rackethallen (4).

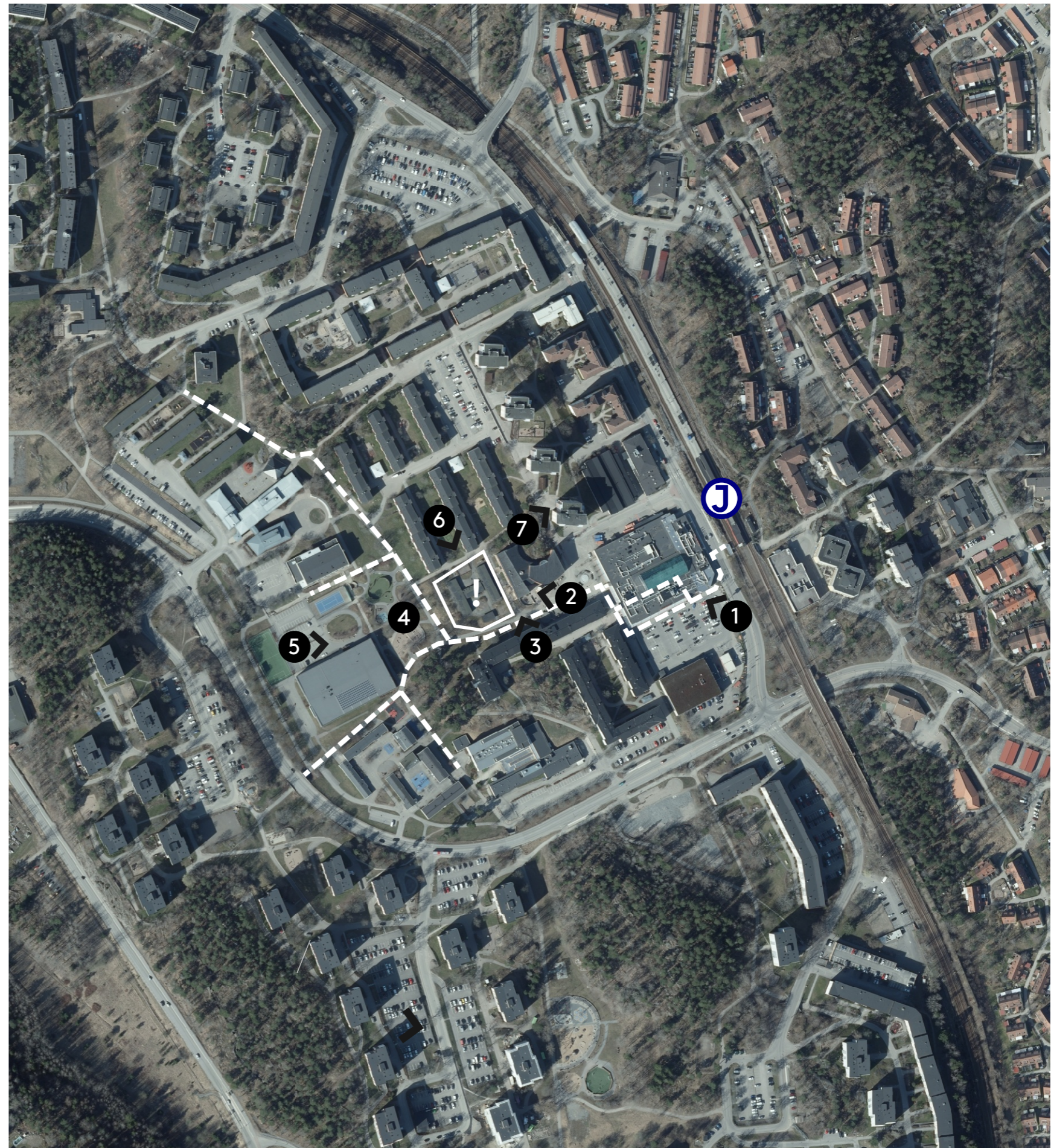
Skogås planerades i slutet av 60-talet med arbetsplatser, bostäder och centrum. Bebyggelsen utgörs av höghus och lägre flerfamiljshus närmast centrum. En varierad skala. Karaktären hos befintlig bebyggelse är modernistisk med generösa grönytor. De högre byggnaderna har ofta platta tak medan lamellhusen har sadeltak. Närmare Drevviken, på andra sidan järnvägen finns både radhuslängor och villor.

Det finns stora kvaliteter i området med goda kommunikationer, service och natur. Närheten till pendeltåget gör det lätt att leva utan bil. Service, skolor, sportanläggningar och friluftsområde finns på gångavstånd.

1. Centralt läge
2. Kyrkligt landmärke
3. Tomtens relation till kyrkan
4. Lötparken
5. Den nya rackethallen
6. Tomtens relation till lamellhusen i norr
7. Punkthusen i nordost

Foto: Holger Ellgaard

Projekt Hortensia

Illustrationsplan

Förgårdsmark: Kvarteret har generöst med förgårdsmark på alla sidor vilket ger goda förutsättningar att hantera höjdskillnader och skapa ett mjukt och grönt möte med omgivningen. I kvarterets södra hörn bildas två platser, den sydöstra platsen som vetter mot kyrkan och centrum får en mer offentlig karaktär med plats att disponera för lokalerna i bottenvåningen, t.ex. för uteservering. Den sydvästra platsen som vänder sig mot parken blir privat och en förlängning av bostadsgården. Platsen är inskjuten och upphöjd från parkstråket och höjdskillnaden hanteras med en grön slänt och låga murar.

Bostadsgård: Gårdsrummet är delvis öppet mot norr och ansluter där till befintlig gård mellan lamellhusen. Ett mindre släpp i sydväst skapar visuell kontakt med parken. Gården utformas med mycket grönska och en variation av platser. Här finns såväl lektyor och möjlighet till odling som gemensam uteplats med grill under pergola. I de skuggigare delarna finns cykelparkering medan en gemensam uteplats i anslutning till samlingshus ligger där kvällssolen ligger på som bäst. Rörelseleken med klätterstockar kan användas både som lekplats och utegym.

Lägenheter i bottenplan har privata uteplatser som också fungerar som en social bufferzon mellan lägenhet och gård.

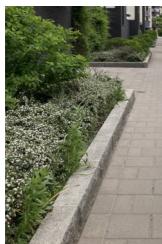
Bostadsgården är delvis placerad på bjälklag men en stor del är inte underbyggd och här har man möjlighet att plantera större träd. Växtligheten består av olika skikt för att skapa en grön oas samt rumslighet. Träd, buskar och perenner ska ha årstidsvariation och gynna biologiskt mångfald.

Gemensam uteplats

Grönt gårdsrum

Grön förgårdsmark

Odling

Biologisk mångfald

400/A3

SKALA 1:400

01 25 10 15 20
METER

Projekt Hortensia

Beskrivning av förslaget

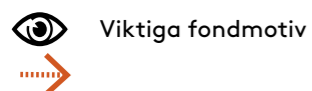
Det nya förslaget för den "gamla förskoletomten" förstärker områdets viktiga stråk (1) genom att tillskapa en ny målpunkt (3) och tillföra en tydlig struktur i fasadernas utformning (2). Byggnadernas placering ger nya fondmotiv både från torget och parken. Längs stråket finns två nya platsbildningar, en med offentlig karaktär som riktar sig mot torget och en halvprivat plats som vänder sig mot parken. Med nya "framsidor" mot stråken och en rad nya ögon som riktar sig utåt kommer omgivningen också att upplevas som tryggare. Kvarteret anpassar sig till och utvecklar områdets identitet genom sin gröna gård, den gröna förgårdsmarken och det gröna parktorget med sina lokaler, samlingsplatser och mobilitetsytor (3). Projektet kan därmed fungera som en förlängning och förstärkning av Skogås gröna typologi. Grönskan i gårdsrummet mellan de befintliga lamellhusen (4) fortsätter upp på det nya kvarterets gård och den högre byggnaden bildar fond och avslut. De nya byggnadsvolymer i öster förhåller sig i höjd till kyrkan (5).

Med utgångspunkt från arkitekturprogrammet har vi i förslaget bl. a. arbetat med:

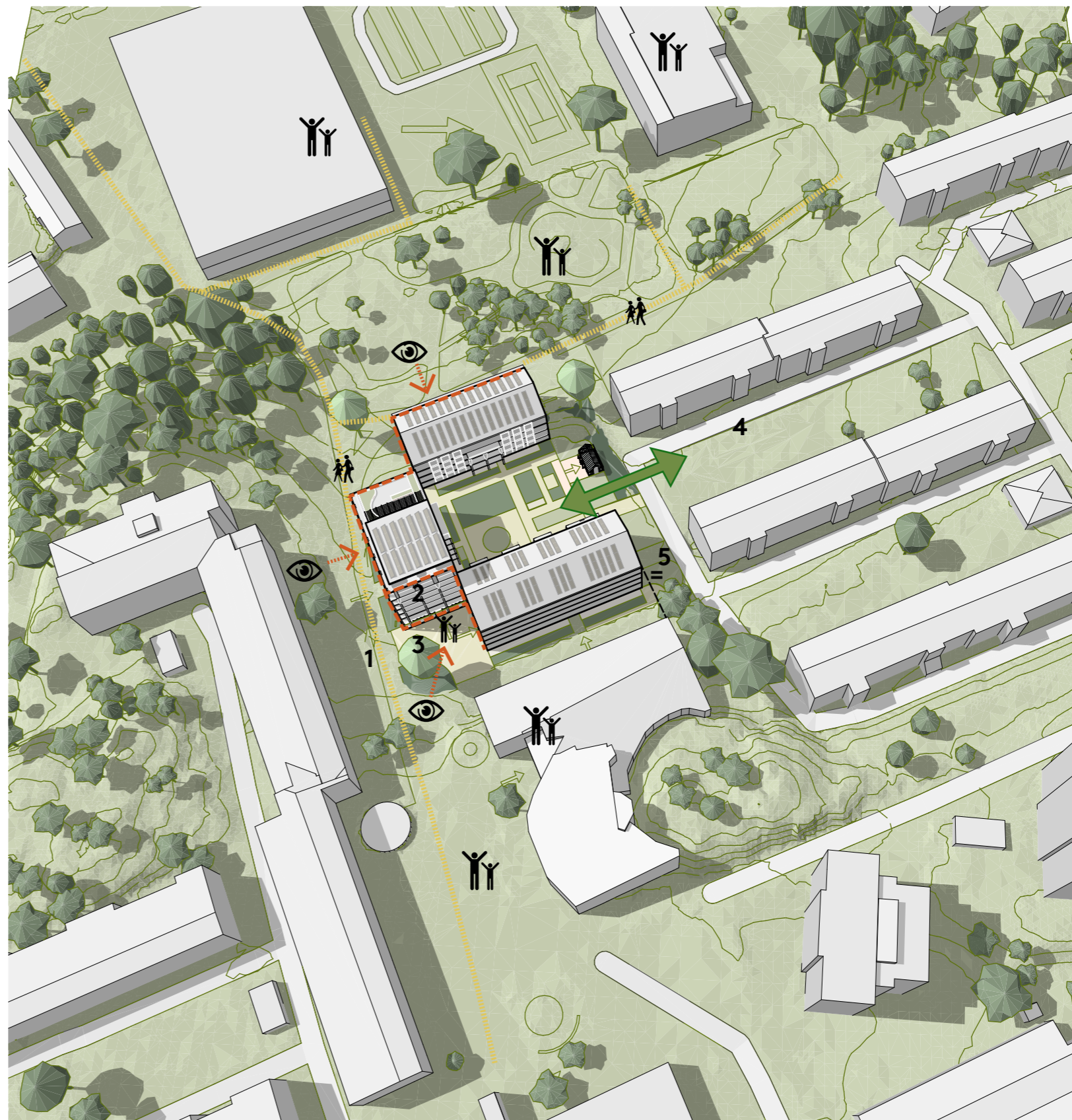
- Prioritet av fasader som möter stadsrum.
- Ett taklandskap som bidrar med variation och som befolkas genom terrasser som möter stadsrum.
- Artikulerade bottenvåningar i ögonhöjd som gestaltas med hög detaljering och materialhantering.
- Upplevelserika aktiva fasader med fönster i fasad och placering av balkonger och terrasser ut mot stadsrummen.
- Att byggnader, gator och stadsrum ska ha en varierad skala och goda proportioner.
- En varierad skala där det högre huset genom en förskjutning av byggnadsvolymer frigör sig visuellt.
- Bottenvåningar som bidrar med att med att höja kvaliteten på omgivande stadsrum genom väl gestaltad och möblerad förgårdsmark.
- Att skapa goda boendeförhållanden genom att tillräckligt avstånd skapas mellan den privata bostaden och stadsrummet samt genom en förhöjd bottenvåning.
- Använda "varma" material såsom trä.
- Kulörer som anpassas till och kompletterar områdets färgskala.

Målpunkter

Viktiga fondmotiv

Gestaltungsprinciper för mötet med omgivningen.

Projekt Hortensia

Beskrivning av förslaget forts.

Mobilitet och Rörelsestråk

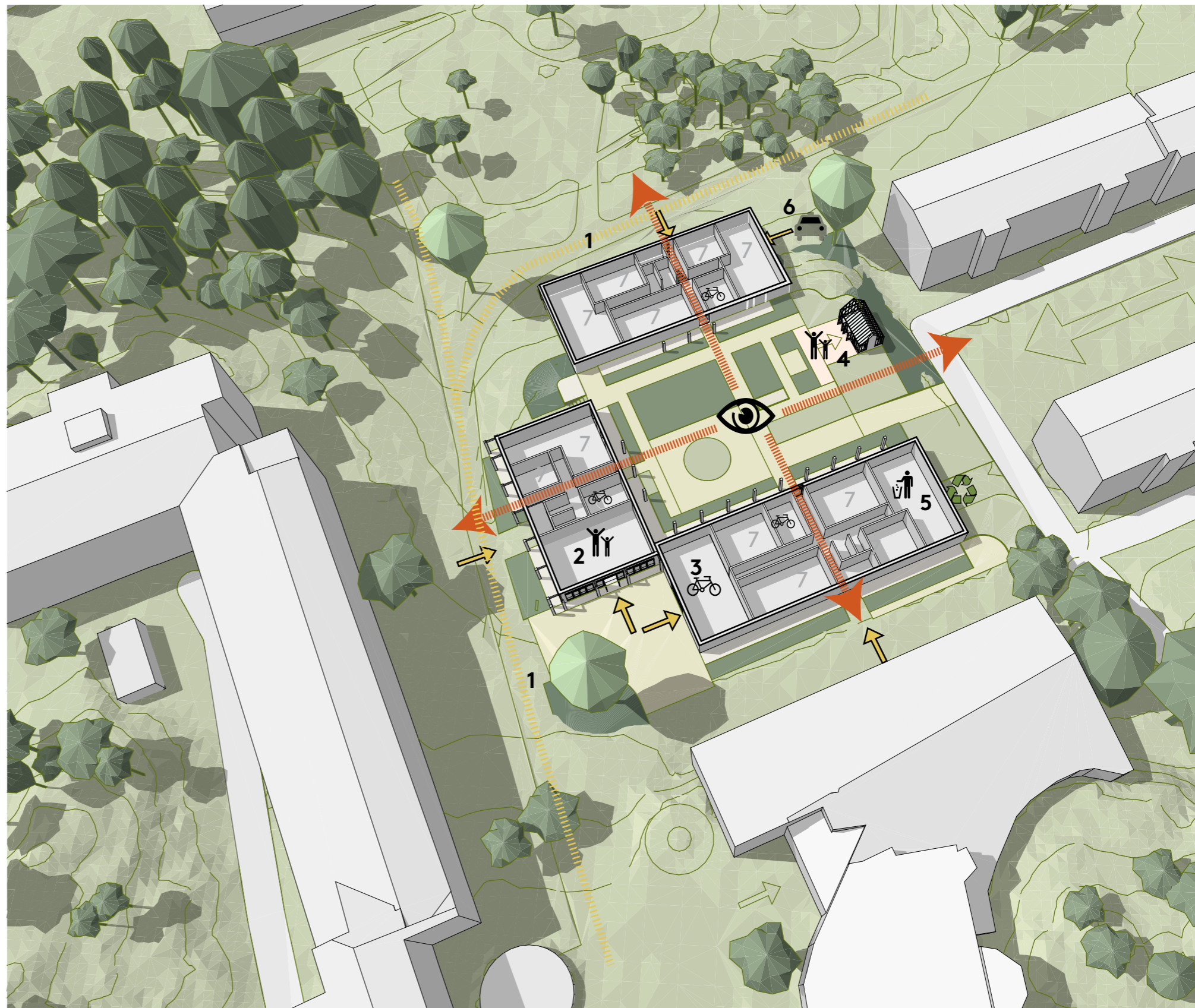
- Fotgängare kan röra sig ostört från trafik i de bilfria miljöerna.
- Placering av cykelparkering. Cykelparkering inne och ute placeras nära entréer och delas upp för att inte utgöra ett dominerande inslag.
- Verkstad där boende kan underhålla och reparera sin cykel.
- Cykel- och bilpool.
- Närhet till kollektivtrafik. Pendeltåg och buss.

Trygghet

- Trygghetsupplevelsen längs stråk och i parken ökas genom att fönster, entréer, balkonger och uteplatser vetter utåt, på sätt tillförs liv, ljus och fler "ögon" på området. Genom att arbeta med med ljussättning på ett genomtänkt sätt kan den upplevda tryggheten ökas ytterligare.
- Genomgående trapphus med ingångar både från park/stråk och gård. God sikt och alternativa vägar bidrar till upplevelsen av trygghet.
- Siktlinjer genom kvarteret bidrar till god orienterbarhet och uppsikt, vilket skapar ökad trygghetskänsla.

1. Stråk
2. Lokal
3. Cykelverkstad, cykelförvaring
4. Samlingshus
5. Miljörum
6. Infart
7. Lägenheter

Programering av bottenvåning och kvartersmark.

Projekt Hortensia

Beskrivning av förslaget forts.

Zonering

- Parkrum - Grön förgårdsmark med upphöjda uteplatser.
- Gårdsrum - Öppet mot bef. gård i norr, grönska som fortsätter in.
- Stråk - Grön förgårdsmark med belysning, entré, cyklar.
- Centrum - Stråk med lokaler i bv, platsbildning med vistelseyta, uteservering och grönska.

Skala och täthet

- Ny bebyggelse anammar den varierade skalan i Skogås centrala delar.
- Tät bebyggelse skapar förutsättningar för attraktiva, befolkade och trygga rum.
- Det högre huset frigör sig visuellt från resten av kvarteret. Förskjutningen sker i syfte att variera skalan.

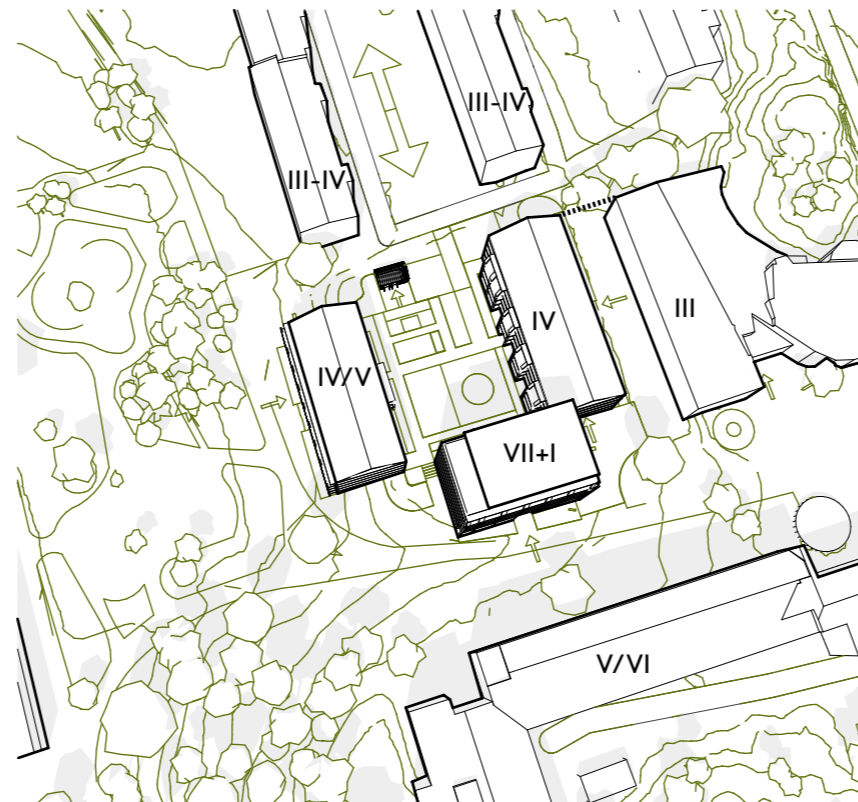
Angöring

- Det finns två möjliga angöringsvägar till kvarteret, körvägar för sopbil, boende och besökare. Alternativ 1 förespråkas framför alternativ 2.

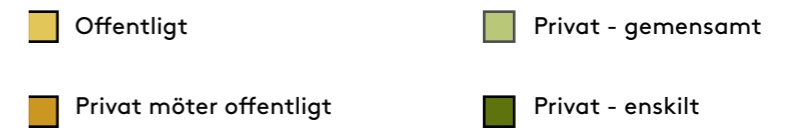
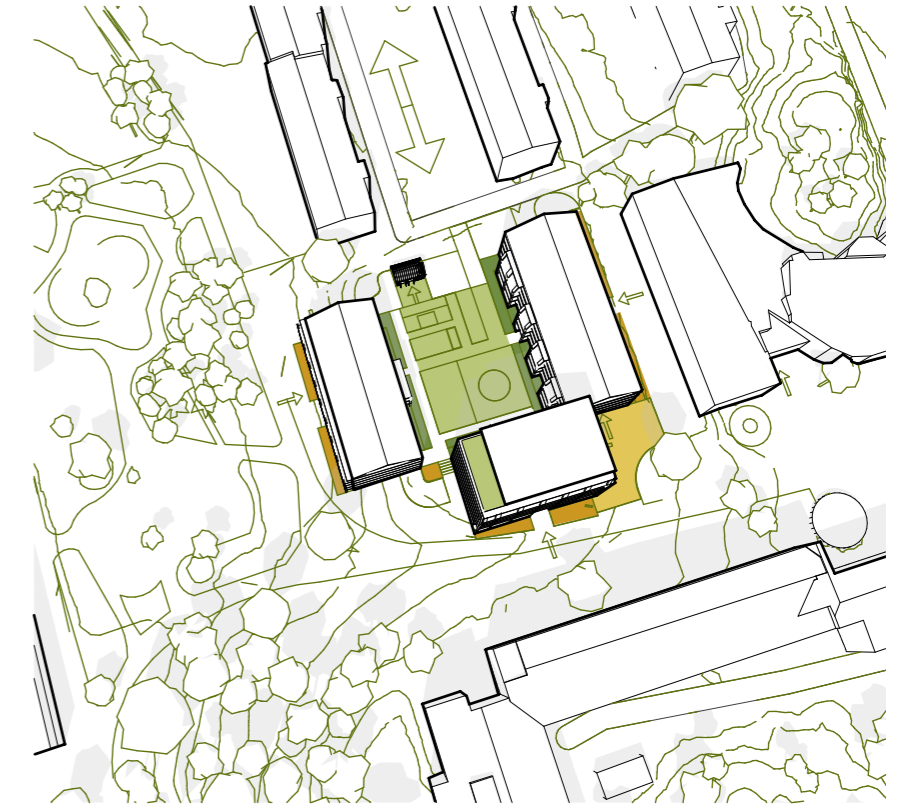
ZONERING

SKALA / TÄTHET

ZONERING - KVARTERSMARK

ANGÖRINGSVÄG

Projekt Hortensia

Hållbarhet

Cirkulärt byggande

Att möjliggöra och förenkla för eventuell framtida ombyggnation - en viktig aspekt inom cirkulärt byggande - för att se till att byggnadens livslängd blir så lång som möjligt. Ett entréplan med pelar- balksystem skapar en frihet i utformning och innehåll över tid. För parkeringsgaraget finns möjlighet till förhöjd takhöjd vilket skulle möjliggöra ombildning till lokaler i takt med att behovet av bilparkering ev. minskar.

Bostadsmodulerna är konstruerade så att de vid behov kan demonteras och flyttas vid behov. Gårdsbjälklaget utgörs av HDF-bjälklag (klimatförbättrad) med prefabricerade betongbalkar, vilket möjliggör framtida demontering och återbruk.

Klimatavtryck

Ett lågt klimatavtryck nås genom att använda rätt material på rätt plats. Bostadsvåningarna byggs av trä i form av lättbyggnadsteknik. För att klara de höga våningarna på entréplan använder vi ett pelar-balksystem i limträ. Det upphöjda gårdsbjälklaget och grunden behöver klara högre belastningar och hantera en del fuktaspekter varför vi valt att jobba med ett klimatförbättrad HDF-bjälklag i betong. Noll koldioxidutsläpp som målbild.

Energiushållning

Taken i kvarteret är gröna, fördröjer dagvatten och minskar stadens värmeöar. På taken utreds solceller med en elproduktion som täcker en del av kvarterets fastighetsel. Klimatskalet är designat för en låg energianvändning. För att förbättra energiprestandan ytterligare arbetar vi med uppstolpade utanpåliggande balkonger som inte punkterar klimatskalet och undviker därmed onödiga köldbryggor.

Social hållbarhet

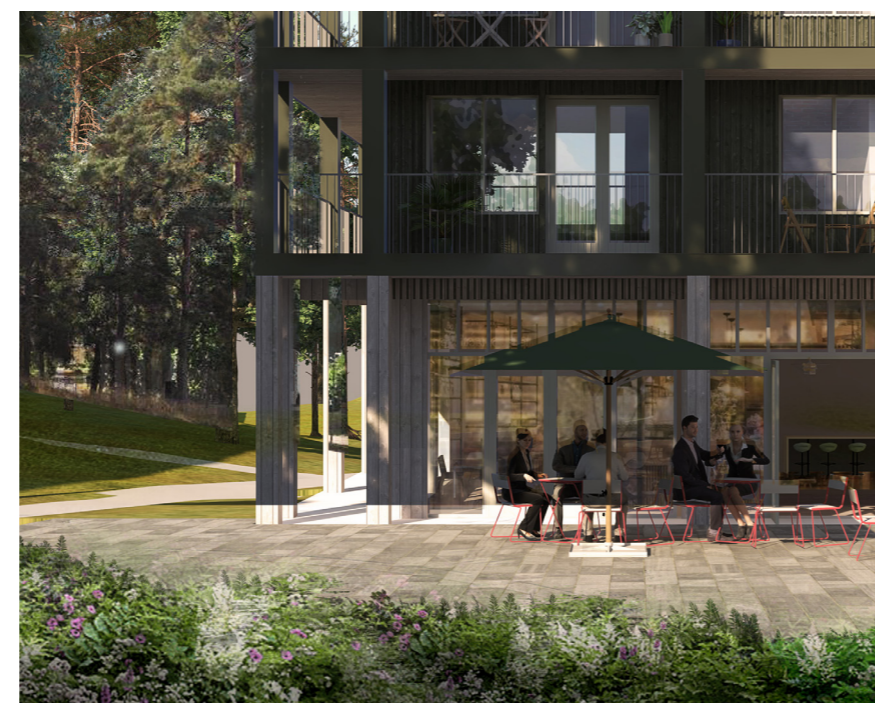
Förslaget uppmuntrar till resurshushållning genom att det skapas förutsättningar för delningsekonomi. I kvarteret finns bl.a. en gemensam verkstad med låneverktyg och en förvaringshörna med byggmaterial från entreprenören som byggt kvarteret. I garaget finns plats för bilpool och i cykelrummet mot kvarterstorget finns en gemensam cykelpool och verkstad.

På gården finns gemensame uteplatser och aktivitetsytor där grannar kan mötas och umgås. Ett gemensamt samlingshus med stort kök som kan hyras av de boende för 50-årsfesten, eller kanske ett gäng studenter som går ihop och gör veckans storkök.

GRÖNBLÅ STRUKTURER

- Dagvatten fördröjs och renas lokalt genom infiltration i grönytor. Att förgårdsmarken och en stor del av gården inte är underbyggd skapar goda förutsättningar för lokalt omhändertagande av dagvatten.
- Stuprör i norr leds till regntunnor med kran intill odlingsplatsen för att skapa möjlighet till bevattning av växtlighet på gården.

SOL

- Släppet mellan volymerna i det sydvästra hörnet för in solljus på gården.
- Den norra delen av gården är solbelyst stora delar av dagen.
- Solceller utreds.

Projekt Hortensia

Social Hållbarhet - Fokusområden i förslaget

TA TILLVARA PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR

- Platsanalys
- Dialog i feventuellt fortsatt arbete

GODA KOPPLINGAR

- Överblickbarhet
- Förstärkta stråk
- Komplettering av målpunkter
- Bra tillgång till kollektivtrafik
- Cykel- och gångstråk

UR BARNENS PERSPEKTIV

- Bostadsnära lek
- Närhet till park och natur
- Trygg trafikmiljö
- Lekfull gestaltning

BLANDADE BOENDEFORMER

- Blandade lägenhetsstorlekar
- Varierad typologi

FUNKTIONSBLANDNING

- Lokaler i bottenvåning
- Service, skola, vård
- Idrott och kultur i området

TILLGÄNGLIGT FÖR ALLA

- Orienterbarhet
- Trygghet
- Medveten gestaltning

PLATSER ATT MÖTAS

- Gemensamma aktiviteter
- Spontana möten
- Trygghet och orienterbarhet
- Tillgänglighet
- Sociala nätverk, kultur och idrott

RÖRELSEFRIHET

- Närhet till kollektivtrafik
- Rymliga cykelrum
- Cykelpool
- Cykelverkstad
- Aktivitetsytor
- Mobilitetslösningar

ARKITEKTUR FÖR VÄLMÅENDE

- Ljus
- Akustik
- Rörelse
- Luft
- Temperatur

TILLGÅNG TILL GRÖNA PLATSER

- Närhet till park
- Närhet till natur

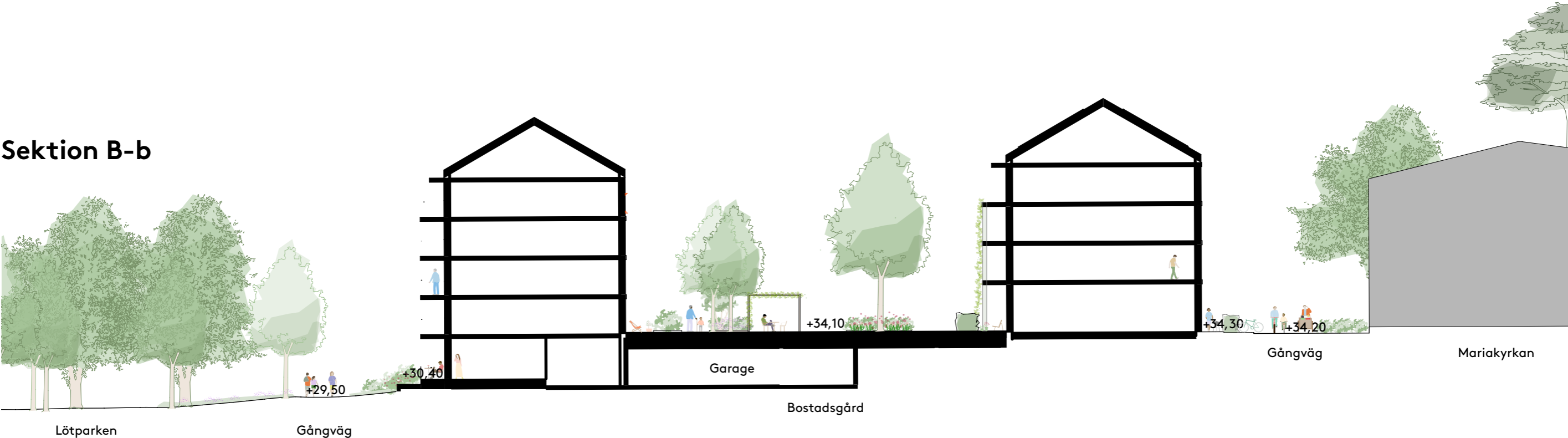
Projekt Hortensia

Sektioner

Sektion A-a

Sektion B-b

Projekt Hortensia

Elevation över kvarterets östra sida, sedd från parken

Projekt Hortensia

Vy från norr mot bostadsgård

Projekt Hortensia
Vy från öster mot kvarteret och Lötsparken

Projekt Hortensia
Vy över takterrass

